

Projecte Lingüístic

ESCOLA MEDITERRANI

Desembre 2018

0. INTRODUCCIÓ.

El projecte Lingüístic forma part del Projecte Educatiu del centre (PEC), és el recull organitzat que, sobre les propostes educatives per a l'ensenyament i l'aprenentatge de les llengües i la comunicació, va elaborant l'escola.

Aquest projecte està emmarcat dins de la normativa següent:

- Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació: títol II, del règim lingüístic del sistema educatiu de Catalunya, articles del 9 al 18 (DOGC núm. 5422, de 16.7.2009).
- Decret 150/2017, de 17 d'octubre, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu. (DOGC núm. 7477, de 19.10.2017).
- Decret 119/2015, de 23 de juny, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària (DOGC núm. 6900, de 26.6.2015).
- Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius: article 5.1 (DOGC núm. 5686, de 5.8.2010)
- Ordre ENS/164/2016, de 14 de juny, per la qual es determinen el procediment i els documents i requisits formals del procés d'avaluació en l'educació primària (DOGC núm. 7148, de 23.6.2016).
- Documents per a l'organització i gestió dels centres; el tractament i l'ús de les llengües al sistema educatiu. Projecte Lingüístic (a l'inici de cada curs escolar).

1. CONTEXT SOCIOLINGÜÍSTIC

1.1 Alumnat

La major part de l'alumnat de l'Escola Mediterrani té com a llengua familiar el català ja que la majoria dels nostres alumnes són del poble, si bé en els darrers anys s'ha produït un constant degoteig d'alumnes no catalanoparlants.

A finals de la dècada dels 90, van començar a matricular-se al centre alumnes vinguts de països del nord d'Europa: Suïssa, França, ... aquests nens eren fills de famílies que havien decidit fixar la seva residència a alguna de les urbanitzacions del poble i que majoritàriament vivien d'algun tipus de renda o bé tenien algun negoci . Més endavant van arribar altres famílies d'origen irlandès i britànic i més tard de Romania i Sud-Amèrica, fins que es va establir l'arribada de nouvinguts. Actualment la major part de la matrícula estrangera és d'origen romanès, aquestes famílies ocupen majoritàriament llocs de treball al sector serveis (comerç, hosteleria i construcció). Al centre en els darrers anys es detecta que l'alumnat d'altres nacionalitats ronda el 20%.

Els alumnes nouvinguts han anat davallant i es mantenen en una constant al voltant del 5%.

1.2 Entorn

L'Escola Mediterrani està situada a L'Ampolla, poble costaner del Baix Ebre, dins del Golf de Sant Jordi, formant part del Delta de l'Ebre. L'Ampolla viu de cara a la mar Mediterrània.

El municipi de L'Ampolla és de constitució molt recent, havent-se segregat d' El Perelló l'any 1989. Això ha fet que es creessin infraestructures de notable importància per al seu desenvolupament. Té una població de 3.334 habitants, en dades INDESCAT 2017 havent augmentat aquesta població en els darrers anys amb l'expansió del turisme a la costa de Les Terres de l'Ebre i de la immigració i mostrant un petit descens en els darrers anys.

La gent del poble viu sobretot del turisme, dels serveis, de la pesca, i en darrer lloc de l'agricultura de regadiu (l'arròs) i de secà (oliveres, garrofers).

La creació del Parc Natural del Delta de l'Ebre, l'any 1983, va produir unes noves condicions per al desenvolupament del municipi i de la seva vida econòmica i cultural. Actualment, el poble està intentant adequar la seva extraordinària singularitat medioambiental i les polítiques engegades per la Unió Europea en aquest sentit.

1.3 L'Escola

L'Escola Mediterrani és un centre docent públic d'Educació Infantil i Primària, d'una línia (excepte algun curs en que hi ha un desdoblament). La llengua estrangera impartida al centre és l'anglès.

Disposa d'una aula d'educació especial per atendre als alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu (NESE), a l'aula hi assisteixen de mitjana un 10% dels alumnes del centre.

Com a conseqüència de què el poble viu de cara al turisme, a la línia de centre se li dóna prioritat a **l'aprenentatge de la llengua estrangera** en anglès, a través de projectes, potenciant la vessant comunicativa i funcional. Això fa que hi hagi la necessitat d'un nivell de competència lingüística en anglès de part del professorat del centre i també que s'hagi demanat, a partir del curs 2018-2019 una plaça docent amb perfil professional de llengua anglesa per impartir aquesta llengua des de què els alumnes comencen a venir a l'escola.

A nivell de primària, des del curs 2017-2018 s'imparteix l'àmbit artístic de visual i plàstica de tota l'etapa amb llengua anglesa.

2. LLENGÜES

2.1 LLENGUA CATALANA, LLENGUA VEHICULAR I D'APRENENTATGE.

2.1.1 La llengua, vehicle de comunicació i convivència

El català, com a llengua pròpia de Catalunya, ho és també de l'ensenyament.

Al centre utilitzem el català com a llengua vehicular i d'aprenentatge en totes les activitats internes i externes.

Per tal de promoure l'ús del català com a llengua de convivència i comunicació utilitzem el català en totes les activitats de projecció externa, administratives i d'organització de règim intern.

Les activitats orals i escrites, les exposicions del professorat, el material didàctic, els llibres de text i les activitats d'aprenentatge i d'avaluació són en llengua catalana. Així mateix, les reunions, els informes, les comunicacions i tots els serveis escolars del centre: biblioteca, audiovisuals, aula d'informàtica, revista escolar pàgina web, ... també són en català.

2.1.2 L'aprenentatge/ensenyament de la llengua catalana

- **La llengua en les diverses àrees:**

El desenvolupament de les competències lingüístiques de l'alumnat juga un paper fonamental en l'adquisició dels coneixements de les diverses àrees per aquests motius promovem el desenvolupament d'habilitats lingüístiques com parlar, llegir i escriure amb la finalitat d'afavorir la comunicació i la construcció del coneixement; impulsar canvis metodològics que millorin la comunicació professorat/alumnat amb l'ús de mètodes actius i cooperatius, i implicar el professorat en el procés de reflexió i millora de la pràctica docent. En definitiva tots els docents som exemple a seguir com a referència lingüística.

El paper que juga la llengua i la comunicació en els processos d'aprenentatge, fa que els aprenentatges lingüístics i comunicatius que es produeixen en qualsevol matèria, amb una bona coordinació docent, es puguin aplicar a l'aprenentatge de les altres i, alhora, afavoreixin la competència plurilingüe i intercultural de l'alumnat.

- **Llengua oral**

En el desenvolupament de les activitats escolars donem una especial importància a la llengua oral ja que és una de les claus per un aprenentatge eficaç. Aquesta prioritització de la llengua parlada és de gran importància quan es tracta de l'ensenyament d'una llengua nova per a l'alumnat.

Per afavorir el seu ús tindrem en compte no sols les classes de llengua, sinó en les diverses àrees del currículum, les activitats escolars i en les interaccions personals. Per aquests motius és fonamental el model lingüístic docent.

Per assegurar un ensenyament funcional i significatiu de la llengua oral incorporem a totes les àrees estratègies lingüístiques. Aquestes estratègies (narració d'un fet, descripció de l'hàbitat d'un animal, instruccions per fer un estri, explicació d'una observació, argumentació d'un punt de vista, etc.) seran recollides en les programacions de les diverses àrees.

Potenciem activitats per afavorir l'aprenentatge de la llengua oral; escoltar tota mena de lectures, exercicis de lectura expressiva, recitació col·lectiva i individual, representacions, memorització de rodolins, poesies, etc i també tota mena de jocs orals.

- **Llengua escrita**

L'aprenentatge de la lectura i de l'escriptura s'inicia a l'educació infantil, tot respectant els ritmes individuals de l'alumnat.

Els aspectes fonamentals de la lectura i l'escriptura es consoliden al cicle inicial i s'aprofundeixen al llarg de tota l'etapa. Per aconseguir-ho cal una bona coordinació; l'equip de mestres unifica criteris sobre les bases teòriques de la llengua oral, el concepte de lectura i d'escriptura, la planificació del procés d'aprenentatge i la intervenció del professorat.

Les decisions de l'equip docent tenen present la diversitat lingüística i estableixen criteris metodològics comuns (**pla estratègic/ tipologies textuais**), i també presenten models de textos escrits d'ús social i de tipologia diversa.

Les **mesures curriculars** que portem a terme quant a criteris d'avaluació de la comprensió lectora són les proves ACL. Per a l'avaluació de la llengua oral i escrita es té en compte la programació d'aula així com els resultats que el centre va traient a les diferents proves diagnòstiques de 2n i proves de competències bàsiques a 6è.

Dins dels **pla de lectura** de centre es treballa l'aprendre a llegir (la descodificació), el llegir per aprendre i el gust per la lectura a través de: lectura guiada, lectura expressiva, lectura silenciosa i parlant, recomanant i presentant llibres.

També des del punt de vista de les competències bàsiques aplicades a la llengua escrita des del curs 2010-2011 s'han establert uns **criteris de correcció i de valoració de textos** narratius i normes ortogràfiques. Aquests criteris de correcció estan graduats depenent del cicle i a disponibilitat dels alumnes tant en per textos escrits en llengua catalana com en llengua castellana (Es fa una revisió dels criteris durant el primer trimestre del curs).

2.2. LA LLENGUA CASTELLANA

2.2.1 *L'aprenentatge/ensenyament de la llengua castellana:*

- **Introducció de la llengua castellana**

L'aprenentatge de la llengua castellana la iniciem de manera formal a cicle inicial, tant a nivell oral com escrit. Tot i que des del curs 2008-09 es va introduint la llengua oral castellana dins de l'etapa d'Educació Infantil a nivell oral amb contes i expressió oral de l'alumnat.

- **Llengua oral**

El centre té present que l'ús de la llengua castellana inclogui activitats perquè l'alumnat adquireixi habilitats lingüístiques, entre elles les diverses modalitats de textos orals: entrevista, conversa, dramatització... a més de treballar els diversos registres de la llengua.

- **Llengua escrita**

L'objectiu fonamental que volem aconseguir amb el treball de la llengua escrita és formar lectors i escriptors competents. Per a tal fi, apliquem les orientacions del currículum tenint en compte els diferents nivells dels alumnes, així com les seves necessitats comunicatives.

Partim en tot moment de la coordinació entre les àrees de llengua catalana i castellana per tal de no repetir estructures comunes bàsiques.

2.2.2 Ús de la llengua castellana:

L'aula de castellà ha estat sempre definida per tot el professorat que ha impartit la llengua en el centre com a un espai d'immersió en la llengua d'aprenentatge, aquí l'alumnat sap que sols deuria emprar la llengua castellana com a canal de comunicació. El professorat així ho fa, utilitza aquesta llengua com l'habitual en les interaccions (formal- informal) amb els alumnes, vetllant sempre per establir un clima agradable que ajudi a l'alumnat a progressivament utilitzar-la.

Pel que fa al recolzament del centre, sempre ha fet costat a aquesta llengua oferint espais en les diverses activitats que organitza, ja sigui en la revista, en l'exposició de portes obertes que té lloc a la setmana cultural de Sant Jordi, en representacions teatrals, en la pàgina web, en activitats artístiques i activitats musicals.

També en aquesta llengua es duen a terme les **mesures curriculars** en quant a avaluació, **pla estratègic/tipologies textuais**, **pla de lectura** i **criteris de correcció i valoració de textos**, que coincideixen en les esmentades a l'apartat de llengua catalana, ja que es treballa amb les dues llengües aplicant la mateixa metodologia.

2.3 ALTRES LLENGÜES

2.3.1 L'aprenentatge/ensenyament de la llengua estrangera: Anglès

- **Estratègies generals per a l'assoliment de l'objectiu de l'etapa**

Desplegament curricular:

Des del nostre centre intentem assegurar una distribució coherent i progressiva de Currículum al llarg de l'etapa, sempre tenint com a marc de referència el nostre context sociolingüístic i el nostre projecte educatiu.

Metodologia:

Portem una metodologia que fa un tractament cíclic dels conceptes, variant els contextos segons l'etapa madurativa i les necessitats de l'alumnat i oferint oportunitats d'ús significatiu de la llengua estrangera dins i fora de l'aula, habilitant quan cal espais d'interacció/comunicació variats per tal de donar resposta als diferents nivells i ritmes d'aprenentatge.

Materials didàctics:

Tot i que el principal material didàctic de l'alumnat és el llibre de text, que a l'hora també compta amb material d'ampliació a l'aula d'anglès, no tant sols es treballa el llibre, sinó que es disposa de recursos addicionals variats (PDI) que afavoreixen l'atenció a la diversitat i que cada professor va elaborant i/o recollint segons les necessitats del grup classe. A més, també es disposa d'una llibreria mòbil de llibres en anglès.

A final de cada curs escolar el/la mestre/a fa una valoració del material emprat escollint i consensuant el que utilitzarà el curs vinent.

Recursos tecnològics:

Dins d'aquests recursos addicionals els quals anomenem, el centre assegura la presència dels recursos TIC-TAC i audiovisuals en l'aprenentatge de la llengua estrangera per tal de diversificar els models lingüístics presents a l'aula.

Per a tal fi disposem de projectors a varies aules així com diversos ordinadors connectats en xarxa i a Internet PDI's que ens permeten al professorat cercar informació diversa ja sigui del centre de recursos o d'altres pàgines web per tal de motivar a l'alumnat.

2.3.2. Ús de la llengua anglesa:

L'aula d'anglès ha estat sempre definida per tot el professorat que ha impartit la llengua en el centre com a un espai d'immersió en la llengua d'aprenentatge, aquí l'alumnat sap que sols deuria emprar la llengua anglesa com a canal de comunicació. El professorat així ho fa, utilitza aquesta llengua com l'habitual en les interaccions (formal- informal) amb els alumnes, vetllant sempre per establir un clima agradable que ajudi a l'alumnat a progressivament utilitzar-la.

Pel que fa al recolzament del centre, sempre ha fet costat a aquesta llengua oferint espais en les diverses activitats que organitza, ja sigui en la revista, en l'exposició de portes obertes que té lloc a la setmana cultural de Sant Jordi, en representacions teatrals, en la pàgina web, en activitats artístiques, en el cant de la coral i en contactes si cal amb altres centres d'àmbits internacionals, també s'ha comptat durant molts anys amb auxiliars de conversa (voluntariat).

Tot i això, tal i com ja hem remarcat en punts anteriors, el centre es planteja la potenciació periòdica de la llengua estrangera implicant a tot el professorat en projectes com ara Comenius (n'hem format part de diferents Comenius) per fomentar i motivar l'ús d'aquesta llengua entre el professorat.

2.4 ORGANITZACIÓ I GESTIÓ

2.4.1 Alumnat nouvingut

Al nostre centre la major part de l'alumnat té el català com a llengua familiar. Els últims anys tenim un degoteig constant d'alumnes que provenen d'altres sistemes educatius sobretot als cursos inicials d'infantil. Per tal de donar una resposta educativa adequada a aquest alumnat, el centre va estar dotat amb una Aula d'Acollida (entre el 2006 i el 2010) on assistien els alumnes nouvinguts per tal de començar a conèixer i aprendre el català, actualment són els tutors qui porten a terme aquestes tasques, tot i que el material adquirit segueix al centre per fer-ne ús.

Pel que fa als alumnes nouvinguts el tutor junt la coordinadora LIC i la mestra d'educació especial i el cap d'estudis (CAD) se'ls elabora un pla individualitzat on s'organitzen els aprenentatges inicials, a més a més, se'ls seleccionen una sèrie de materials per l'aprenentatge de la llengua catalana a les aules ordinàries i també es compta amb una selecció de recursos TIC que permeten un aprenentatge més autònom de la llengua.

Quan un alumne es matricula al centre, tenint en compte l'avaluació inicial la comissió CAD reunida amb el tutor li assigna el curs i es decideix:

- L'horari, especificant les hores que anirà a l'aula d'educació especial (com actuació prioritària una part del suport es dedicarà a sessions curtes de llengua oral i més endavant es passarà a la lectoescriptura.)
- Àrees que no realitza si n'hi ha alguna. (el primer any, depenent del lloc de procedència, no s'introdueix la llengua castellana).
- El programa de treball que ha de fer de la resta de matèries.
- S'acorden les responsabilitats de cada docent i les coordinacions que calen.
- Es decideix què s'avalua, com s'avalua i qui avalua.
- Com a la resta de companys se'ls lliura informes un cop al trimestre. Pel que fa a l'informe d'acabament de cicle, l'equip de cicle junt amb la mestra d'educació especial valora sobre la conveniència o no que l'alumne promocioni.

2.4.2 Atenció a la diversitat

El centre, amb la col·laboració dels serveis educatius, ha consolidat mecanismes organitzatius, curriculars i pedagògics necessaris per atendre la diversitat de l'alumnat.

Dins d'aquests mecanismes, es tenen en compte estratègies que fan referència a la participació de l'alumnat en el seu propi aprenentatge, a la col·laboració entre iguals i a l'ús de materials multinivells, l'atenció individualitzada als alumnes que ho necessiten ja sigui en petit grup o en grups de desdoblaments del grup classe.

2.4.3 Organització dels recursos humans

- **Pla de formació de centre**

El centre realitza cada curs una diagnosi a partir de la seva avaluació interna per determinar les necessitats de formació dels seus docents.

S'han organitzat durant molts anys diversos cursos, tallers i assessoraments ja sigui de Llengua, Matemàtiques, d'atenció a la diversitat, de treball cooperatiu o de l'ús de les TAC.

La nostra perspectiva és continuar fent formació per tal d'aconseguir els objectius que ens anem marcant.

2.4.4 Biblioteca Escolar

Des del centre sempre hem procurat que la biblioteca no fou un simple magatzem de llibres.

L'escola disposa d'un projecte que fomenta la lectura així com l'accés i l'ús de la informació on es dinamitzant el gust per la lectura des de la biblioteca escolar:

- Arranjant les instal·lacions i equipaments.
- Traspàs a l'èPèrgam.

- Catalogació dels documents.
- Adquisició dels materials que permeten el treball en diferents fons d'informació.
- **Activitats per dinamitzar la lectura**
- Visites d'autor.
- El personatge misteriós
- L'hora del conte.
- Bibliopati
- Participar al concurs literari **Lectura en veu alta**.
- **Activitats per a la comunitat**
- Exposició de llibres.
- Biblioteca oberta a la comunitat una tarda a la setmana.

A més remarcar que tota la comunitat educativa ha estat punt clau en el desenvolupament de la biblioteca, pares, alumnes i mestres (comissió biblioteca).

2.4.5 Projecte del centre

- **Pàgina web del centre**

El centre disposa d'una pàgina web que li permet la comunicació amb tota la comunitat educativa. La web és en llengua catalana i és un recurs que poc a poc van utilitzant tots els docents.

L'actualització d'aquesta pàgina la porta a terme la comissió creada per a aquest fi.

- **Revista**

La revista escolar és un recurs compartit per tota la comunitat educativa i que a hores d'ara està completament consolidada.

La primera edició va tenir lloc l'any 1996, va ser interrompuda durant cinc anys i es va tornar a reiniciar amb força l'any 2001. Actualment la seva presentació i edició res té que veure amb els inicis, doncs és editada per una empresa del sector i fins i tot subvencionada per l'Ajuntament.

- **Exposicions**

Com a cita anual per a la Setmana Cultural, que realitzem coincidint amb la festivitat de Sant Jordi, organitzem a més de variades activitats una **exposició** a partir d'un centre d'interès prèviament seleccionat en claustre.

Exposició que després es mostra a tothom en les **Jornades de Portes Obertes** que el centre organitza dins d'aquesta **Setmana Cultural** i on el tema seleccionat conta amb una especial rellevància.

No és ni molt menys l'única exposició que es celebra al centre, també se'n fan per la setmana de Nadal (exposició de postals i Betlems), cartells per a la festa major del poble (Sant Joan), ...

3. CONCRECIÓ OPERATIVA DEL PROJECTE (PLA ANUAL)

OBJECTIUS	ACTUACIONS	RESPONSABLES	TEMPORITZACIÓ	INDICADORS
Fomentar el gust per la lectura	Potenciar la Biblioteca escolar PuntEdu	Comissió biblioteca	Tot el curs	Programa de gestió Pergam
Afavorir la comprensió lectora	Activitats de les programacions/ Incloent activitats SEP amb ampliació horària	Tutors de l'aula		Proves ACL/ avaluació.
Millorar l'expressió escrita	Realitzar activitats de llengua escrita/ Incloent activitat SEP amb ampliació horària	Tutors de l'aula		Pautes d'avaluació
Fomentar la llengua anglesa a nivell oral	Projecte d'innovació en llengües estrangeres	Cap d'estudis /mestres d'anglès		Els del projecte

Distribució de les assignacions horàries dedicades a cada llengua al llarg de l'etapa:

	CI		CM		CS		ETAPA
	h	h/set X curs	h	h/set X curs	h	h/set X curs	
Llengua Catalana - Normativa	175	2,5	175	2,5	175	2,5	525
Llengua Catalana - Lliure disposició	35	0,5	35	0,5	35	0,5	105
Total Llengua Catalana	210	3	210	3	210	3	630
Llengua Castellana- Normativa	175	2,5	175	2,5	175	2,5	525
Llengua Castellana – Lliure disposició	35	0,5	35	0,5	35	0,5	105
Total Llengua Castellana	210	3	210	3	210	3	630
Llengua estrangera (Anglès) - Normativa	140	2	140	2	140	2	420
Llengua estrangera (Anglès) – Lliure disposició	70	1	70	1	70	1	210
Total Llengua Anglesa	210	3	210	3	210	3	630

L'actualització d'aquest **Projecte Lingüístic** ha estat aprovat per la directora del centre amb el vist i plau del consell escolar en data 18 de desembre de 2018.